

НАЦИОНАЛНА АКАДЕМИЯ ЗА ТЕАТРАЛНО И ФИЛМОВО ИЗКУСТВО

„КР. САРАФОВ“

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р П. Господинов

член на научно жури в конкурса

за „Доцент по режисура за драматичен театър“,

в област на висшето образование 8. Изкуства,

професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство,

научна специалност Театрознание и театрално изкуство,

обявен в ДВ, бр. 38 от 28 април 2023 г.

Единствен кандидат в конкурса е Стилиян Петров, род. на 10.05.1980 г., завършил НАТФИЗ през 2004 г., специалност Театрална режисура. За целите на конкурса, кандидатът прилага: автобиография, попълнена оценъчна карта, с приложен доказателствен материал към нея, справка за приносите и видео запис на три свои постановки: „Три сестри“ от А. П. Чехов, Театър Възраждане, София, „Нирвана“ от Константин Илиев, Театър 199 *Валентин Стойчев*, София, „За едно явление от електричеството“ по текстове на А. П. Чехов, Театър Възраждане, София.

Не би могло да се каже, че има нещо извънредно, което да определя избора на точно тези постановки. Просто те са от актуалния афиш на театрите, в които се играят. Последните три работи на режисьора. И това е напълно логично. Стилиян Петров има свой собствен режисьорски почерк, който е видим във всичките му спектакли – задълбочен анализ, концентрирано, ярко действие, липса на самоцелни сценични ефекти. Така е още от дебютната му професионална постановка „Части от цялото“ по Йордан Радичков, за която има награда „Икар“ за дебют. Т. е. той е режисьор, избрал да върви по по-трудния, но по-истински път. В справката за приносите, бихме могли да открием, в концентриран вид, мотиви

свързани с художествения метод на режисьора. За постановката си „За едно явление от електричеството“ Стилиян казва: „Спектакълът изявява екзистенциални травми, депресии, емоционални пропадания и аритмии, хипнози, дилеми, обрати и квинтесенции, от които Чехов се интересува като лекар и психолог – изучава ги, диагностицира ги, експериментира с тях и ги извежда в състояние на ремисия, но никога не ги „обезврежда“, нито пресича. Защото са нелечими.“

За „Нирвана“: „Режисьорът не се опира, нито се (пре)доверява на метатекстове, академични анализи, екстравагантни мемоари, хипотези и баналности (клишета), стереотипно поддържащи наложения мит Яворов; тъкмо обратното: с целенасочено интегрирани в концепцията си – и оттук в театралния процес – архивни материали, издирени и студирани от самия него, той тръгва самостоятелно, търпеливо и последователно по дирите на една от най-силно отекналите драми в новата ни история от времето на българската Belle Époque.“ И за „Три сестри“: „Представлението разкрива и по особено деликатен начин удържа духа на маскарада-хепънинга-увеселението дори с това, че докато си в него, следиш външното развитие на действието, но още тогава поемаш сугестивните акценти, неминуемо напластяващи се в подсъзнанието ти и едва с проумяването какво те е връхлетяло идва краят на играта, краят на комедията, най-често проявяващ се като „страничен ефект“ върху теб извън пределите на театъра.“

Няма да се впускам в анализ на представените за конкурса произведения. Записите са налице, представленията са „живи“ и все още се играят при пълни салони. Има и публикувани достатъчно критики от сериозни автори.

Струва ми се, че това, с което бих могъл да бъда по-полезен, като член на научното жури, са личните впечатления, които имам от Стилиян Петров от съвместната ни работа върху представление в МГТ „Зад канала“ съвсем неотдавна. Бях и научен ръководител на дисертационния му труд “Тишината като действие (театрални измерения и практики)”, който беше защитен успешно и чието издаване предстои съвсем скоро от издателство Факел. Творческата ни среща беше истинска радост за мен. Стилиян не пропусна и не подцени нито един етап от подготовката на бъдещия спектакъл – от обстояния анализ на маса, през разговорите за сценичния образ на цялото, през първите неуверени опити на сцена, до избистряне на окончателния вариант и деликатното, но безкомпромисно настояване за неговото постигане. Всяка вечер, на всяко представление. Стилиян не работи с готови решения, не се плаши от значително съкратените срокове, напротив, бавно и търпеливо, разчитайки на подготовката и интуицията си

и доверявайки се на актьорите, той успява да увлече всички в поетиката на бъдещия спектакъл. Затова неговите представления се отличават с хомогенност на присъствието, т.е. всички персонажи обитават един и същи поетически и житейски код. Което е особено видно и в последните му три работи.

Свидетел съм и на това, с каква отдаденост работи за изграждането на бъдещите режисьори и актьори, като асистент повече от десет години на проф. М. Младенова.

Едно от предимствата на нашата Академия винаги е било привличането на преподаватели, вече доказали се в практиката. Случаят с д-р Стилиян Петров е точно такъв. Той е от най-ярките режисьорски имена от своето поколение, активно поставящ в най-добрите театри в страната и в същото време способен да осмисля и споделя опита си с нашите бъдещи колеги.

Убедено и по съвест гласувам с ДА, д-р Стилиян Петров да заеме академичната длъжност „Доцент по режисура за драматичен театър“ и препоръчвам на уважаемото жури да одобри неговата кандидатура.

Гр. София

09.09.2023 г.

.....

проф. д-р П. Господинов